

Lærervejledning til En Fremtid i Sigte

– *To Afrikanske Migranter i Europa*

Denne tekst beskriver mødet med Papa fra Senegal og Demba fra Gambia. De har begge drømt om et bedre liv i Europa, men den virkelighed, der møder dem i Grækenland og Italien, er ikke så problemfri, som de havde håbet.

Ved at bruge teksten som supplerende stof kan eleverne anvende og perspektivere viden, begreber og metoder fra kernestoffet. De kan undersøge denne aktuelle samfundsmæssige problemstilling i Europa – migration – og få blik for menneskets handlinger i en samfundsmæssig og historisk sammenhæng.

Konkret kan denne tekst i **samfundsfag** bruges i sammenhæng med undervisningsforløb om EU, migranter og flygtninge og international politik. I **historie** kan teksten bruges i sammenhæng med undervisningsforløb om Europas historie, Europas og Afrikas fælles historie, herunder kolonialisering, afkolonialisering og de post-koloniale relationer.

Før teksten læses hjemme af eleverne, kan der arbejdes med et eller flere temaer fra listen, så teksten forankres i kernestoffet. Teksten læses hjemme og i den følgende time arbejdes der med udvalgte arbejdsspørgsmål, hvor eleverne kommer i dybden med tekstens samfundsfaglige og historiske problemstillinger.

Arbejdes der med fokus på EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder bliver der her fokuseret på flygtnings rettigheder og artikel 5, der handler om slaveri og tvangsarbejde.

Se film med Papa her: <https://vimeo.com/237976336>

Forslag til temaer, der kan undervises om i første lektion:

HISTORIE OG SAMFUNDSFAG:

Hvor rejser og flygter de afrikanske migranter fra og hvorfor? Her kan der zoomes ind på Gambia og Senegal, som mange unge – primært mænd – forlader på grund af fattigdom og manglende muligheder. I Gambia var der i januar 2017 stor uro, fordi landets leder gennem 22 år, Jammeh, i en tid nægtede at forlade præsidentposten efter at have tabt præsidentvalget. Mindst 45.000 mennesker fra Gambia flygtede til det noget mere stabile Senegal.

https://www.information.dk/telegram/2017/01/gambias-staedige-praesident-jammeh-traeder-tilbage?lst_rel.

Europas kolonisering og afkolonisering af Afrika. Hvem koloniserede hvilke afrikanske lande hvornår? Hvad er der sket siden? Tag eventuelt udgangspunkt i Senegal og Gambia, da det er disse lande, tekstens hovedpersoner kommer fra.

Drømmen om Europa; Hvorfor drømmer så mange afrikanere om Europa? Hvilken forskel gør internettet for udbredelsen af denne drøm?

Libyen; Efter Oberst Gadaffis fald hersker der ragnarok i Libyen.

Menneskesmuglerne og den organiserede kriminalitet har taget over.

Organiserede kidnapninger og voldtægt er hverdag i Libyen – samt på de ruter, der fører til Libyen fra eksempelvis Gambia, Nigeria og Eritrea. Før det arabiske forår og Oberst Gadaffis fald havde Europa en ”flygtningeaftale” med Gadaffi,

der mindede om den, EU i dag har med Tyrkiet. Libyen er også omdrejningspunkt for diskussionerne omkring, hvordan man stopper bådene, der sejler mod Italien fra Nordafrika, fordi det er fra det kaotiske Libyen, de fleste både stævner ud.

Dublin-forordningen, Schengen-samarbejdet og EU's kvotesystem for fordeling af flygtninge i Europa. Redegør for disse. Hvorfor brød Dublin-forordningen og Schengen-samarbejdet sammen på grund af flygtningekrisen? Og hvorfor er det svært at lave en solidarisk fordeling af flygtninge i EU's medlemslande?

SAMFUNDSFAG:

Flygtninges rettigheder: Hvilke rettigheder har flygtninge, der er i Europa eller gerne vil til Europa? Med udgangspunkt i EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder artikel 18, hvor der refereres til Flygtningekonventionen, kan der undervises i flygtninges rettigheder. I charterets artikel 18 står der: *"Asylretten sikres under iagttagelse af reglerne i Genève-konventionen af 28. juli 1951 og protokollen af 31. Januar 1967 om flygtninges retsstilling og i overensstemmelse med traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab."*

Begreberne: Der kan undervises i eller eleverne kan i grupper undersøge de begreber, der anvendes indenfor migrationstemaet: flygtning, migrant, indvandrer, asylansøger, *illegal* migrant.

Skabt i samarbejde mellem Vores Europa og Europa-bevægelsen.

STØTTET AF
EUROPA
nævnet

Arbejdsspørgsmål til En Fremtid i Sigte

- *To Afrikanske Migranter i Europa*

HISTORIE OG SAMFUNDSFAG:

Se et filmklip fra vores samtale med Papa fra teksten her:

<https://vimeo.com/237976336>

1. Hvad synes du om teksten?

Del dine refleksioner og umiddelbare tanker.

2: Forskel mellem EU-borgeren og afrikaneren.

Hvad synes du om den forskel, der er mellem forfatteren og Papa? Papa må ikke være i Grækenland. Det må forfatteren godt, fordi han er EU-borger.

Forfatteren ville formentlig godt kunne få visum og opholdstilladelse i Senegal, hvis han ville. Hvad synes du om denne forskel på muligheder og rettigheder mellem forfatteren og Papa?

3. Afrikas fremtid.

Hvad kan Danmark og EU gøre for, at der i fremtiden ikke vil være så mange, der vil rejse og flygte fra Afrika?

4. Dublin-forordningen og Schengen-samarbejdet.

4a: Hvad går Dublin-forordningen ud på, og hvorfor bliver den et større problem for sydeuropæiske end nordeuropæiske lande?

4b: Hvad går Schengen-samarbejdet ud på, og hvorfor brød det delvist sammen under flygtningekrisen?

SAMFUNDSFAG:

5. Papas situation.

Papa har fået afslag på sin asylansøgning, fordi han er økonomisk migrant. Han har appelleret, men vil formentlig ikke få opholdstilladelse, fordi han ikke er flygtning.

5a. Diskutér hvorvidt Papa bør blive smidt ud af Grækenland – og Europa.

Papa laver mad hos Nosotros

6. Illegalt arbejde som eneste udvej.

I EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder artikel 5 står der:

”1. Ingen må holdes i slaveri eller trældom. 2. Ingen må pålægges at udføre tvangs- eller pligtarbejde.” I artikel 31 står der om retfærdige og rimelige arbejdsforhold, at ”1. Enhver arbejdstager har ret til sunde, sikre og værdige arbejdsforhold.” og ”2. Enhver arbejdstager har ret til en begrænsning af den maksimale arbejdstid, til daglige og ugentlige hvileperioder samt til årlig ferie med løn.”

I det sydlige Italien – og mange andre steder i Europa – arbejder mange migranter uden rettigheder, ordentlige vilkår eller rimelig løn. De lever uden adgang til lægehjælp, i forladte bygninger eller teltbyer, ofte uden vand eller toiletforhold, de får en dårlig løn og har ikke nogen ansættelseskontrakt. For mange migranter er dette det eneste arbejde, der er muligt at få i eksempelvis det italienske samfund. Ifølge denne rapport bliver flere hundrede tusinder udnyttet i den italienske tomat-industri:

<http://www.ethicaltrade.org/blog/gross-exploitation-migrant-workers-still-found-in-italian-tomato-sector-despite-clean-efforts> -

6a. Diskutér situationen i Italien i lyset af rettighederne fra EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder.

HISTORIE:

7. Flygtningekonventionen, grundlaget for dansk og europæisk asyllov.

I Artikel 18 i EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder står der om asylret: *"Asylretten sikres under iagttagelse af reglerne i Genève-konventionen af 28. juli 1951 og protokollen af 21. januar 1967 om flygtninges retsstilling og i overensstemmelse med traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab."*

I Danmark har der gennem en del år været diskussioner omkring, hvorvidt Danmark bør træde ud af FN's Flygtningekonvention. I 2009 tiltrådte EU Flygtningekonventionen ved at skrive EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder ind i traktaten. Situationen er altså den, at Danmark er medlem af EU, der tiltræder Flygtningekonventionen, mens en række danske politikere og partier kæmper for et opgør med konventionen.

7a. Hvornår og hvorfor lavede man flygtningekonventionen?

7b: Undersøg den danske diskussion omkring, hvorvidt vi bør melde os ud af Flygtningekonventionen.

Hvilke argumenter er der for at melde sig ud?

Hvilke argumenter er der for at forandre Flygtningekonventionen?

Hvilke argumenter er der for at blive i Flygtningekonventionen, som den er?

Skabt i samarbejde mellem Vores Europa og Europa-bevægelsen.